

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrei
Monikai Navickienei

2021-01-14 Nr. S.

DĖL PASIŪLYMŲ LRV PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANUI

Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) bendruomenės vardu noriu pasveikinti Jus ir Jūsų komandą pradėjus darbą aštuonioliktoje LR Vyriausybėje.

LPK, būdama LR Trišalės tarybos nare, daugelį metų glaudžiai bendradarbiauja su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, teikdama problematiką ir siūlymus jai spręsti darbo santykių tobulinimo, socialinio dialogo stiprinimo, demografijos, gimstamumo skatinimo, užsieniečių įdarbinimo ir kitais aktualiais klausimais. Suprasdami, jog tik bendras veikimas bei dialogas gali užtikrinti išsikeltų valstybinių tikslų įgyvendinimą, tikime, jog mūsų partnerystė ir konstruktyvus dialogas bus vystomas ir plečiamas.

Siekdama prisidėti prie būtinos ekonomikos transformacijos ir esamų sektorių problemų sprendimo, gerinti verslo sąlygas bei formuoti palankią investicinę aplinką, LPK teikia pasiūlymus Vyriausybės 2020-2024 metų programos įgyvendinimo priemonių planui (demografijos, migracijos ir kitose ministerijos kuruojamose srityse):

1. **Deleguoti vienai konkrečiai institucijai migracijos ir demografijos politikos formavimą** ir su tuo susijusių programų įgyvendinimą.
2. Siekti, kad **užimtumo išsaugojimas, perkvalifikavimas ir kvalifikacijos kėlimas** taptų Užimtumo tarnybos prioritetu.
3. **Optimizuoti valstybės užimtumo ir perkvalifikavimo sistemas**, visus resursus ir atsakomybę už strategijos formavimą ir jos įgyvendinimą deleguoti Užimtumo tarnybai.
4. **Didinti bendrus imigracijos srautus**, kompensuojant nuolatinį bendrą gyventojų skaičiaus ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus sumažėjimą.
5. **Užtikrinti teigiamą migracijos saldo** (+11 tūkst. ar daugiau), kad nuo 2025 m. pradėtų augti bendras gyventojų skaičius.
6. **Sudaryti supaprastintas sąlygas atvykti į Lietuvą kvalifikuotiems specialistams** ir įsidarbinti tose srityse, kuriose Lietuvoje yra darbuotojų trūkumas.
7. **Suaugusiųjų švietimas** turi padėti žmogui palaikyti ir vystyti profesines, bendrąsias kompetencijas ir vertybes, išmokti veikti ir gyventi sparčiai besikeičiančių technologijų aplinkoje. Tam turi būti pasitelkiamos šios priemonės:
 - a. **Sukurta Užimtumo tarnybą, profesinio mokymo įstaigas, aukštąsias mokyklas integruojanti mokymosi visą gyvenimą sistema, kokybiškai** tenkinanti darbingo amžiaus, dirbančių žmonių kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo poreikius, padedant jiems

prisitaikyti prie greitai kintančių darbo sąlygų, o bedarbiams padedanti įgyti įgūdžių, reikalingų sugrįžti į darbo rinką.

- b. **Skatinamas suaugusiųjų išitraukimas į mokymąsi visą gyvenimą**, plėtojant profesinio informavimo, karjeros konsultavimo ir paramos bei technologijų demonstravimo metodus ir kanalus, kaip, pvz.: skaitmeniniai inovacijų centrai, mokomieji fabrikai ir kt. mokymosi visą gyvenimą veikla.
- c. **Sukurta finansavimo priemonė** dirbantiems suaugusiems asmenims, savarankiškai kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti.
- d. Sukurta lanksti, **savaiminiu būdu įgytų kompetencijų pripažinimo** ir įgūdžių demonstravimo sektoriniuose praktinio mokymo centruose paslauga.

Taip pat papildomai norime atkreipti dėmesį į poreikį taikyti ilgalaikes pagalbos priemones labiausiai nuo Covid-19 nukentėjusiems verslams (viešbučių ir restoranų, keleivių vežimo ir kt.).

Siūlome ir prašome **numatyti subsidijas darbuotojams po prastovų, pasibaigus karantinui mokant**, kiekvienai išlaikomai darbo vietai - 100% apskaičiuotų lėšų, bet ne daugiau kaip 1.5 MMA.

Subsidija grįžtantiems į darbą po prastovų turėtų būti skiriama:

- Labiausiai nukentėjusių sektorių darbo vietoms išlaikyti. Įmonės atrenkamos pagal EVRK kodus (Veiklos rūšies kodas 55xxxx, Apgyvandinimo veikla ir Veiklos rūšies kodas 56xxxx, Maitinimo ir gėrimų teikimo veikla ir pan.).
- Įmones, kurių apyvarta krito 30% ir daugiau, subsidijuoti 6 mėnesius po karantino pabaigos. Lyginamas 2020 m. lapkričio 1 d. -2021 m. sausio 31 d. laikotarpis su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu (pandemijai užsitęsęs - paskutiniai 3 mėnesiai).
- Įmones, kurių apyvarta krito 50% ir daugiau, subsidijuoti 9 mėnesius po karantino pabaigos. Lyginamas 2020 m. lapkričio 1 d. - 2021 m. sausio 31 d. laikotarpis su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu (pandemijai užsitęsęs - paskutiniai 3 mėnesiai).
- Įmones, kurių apyvarta krito 70% ir daugiau, subsidijuoti 12 mėnesių po karantino pabaigos. Lyginamas 2020 m. lapkričio 1 d. – 2021 m. sausio 31 d. laikotarpis su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu (pandemijai užsitęsęs - paskutiniai 3 mėnesiai).

Atskiros diskusijos prašytume nuo 2021 m. sausio 1 d. pradėtos taikyti kvotos užsieniečiams, kurie atvyksta į Lietuvos Respubliką dirbti pagal profesiją, įtrauktą į profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą pagal ekonominės veiklos rūšis, atsižvelgiant į tai, jog kai kuriems sektoriams nustatytos kvotos visiškai neatitinka realaus poreikio. Kvotų įvedimas ypač skaudžiai atsilies kelių transporto veiksiai. Prašome įvertinti, kad kelių transporto sektorius yra paveiktas ne tik COVID pandemijos sukeltų logistikos grandinių trikdžių, bet ir jau veikiančių mobilumo paketo reikalavimų. Bet kokie nauji ribojimai ar papildomos administracinės procedūros labiausiai paveiks mažas ir smulkias įmones, kurių nuo pandemijos pradžios jau prarasta 120. Todėl prašome atsisakyti kvotų taikymo tolimųjų reisų vairuotojams.

Tikimės, kad pasiūlymai bus įvertinti ir į juos atsižvelgta. Dėkojame už bendradarbiavimą.

Vidmantas Janulevičius

Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas